

Porozumění řeči – nabídka možnosti k rozvíjení řeči

Příklady podporující rozvoj řeči do 1 roku

- 1) Podněty k vyhledávání zvuku zrakem, naslouchání, oční kontakt
(dítě se při hlasitém zvuku lekne, reaguje na zvonek)
- 2) Vyluzovat různé zvuky a dítě se bude za nimi otáčet
Předříkávat hláskové řetězce a podporovat řízenou (cílevědomou) pozornost –
dívání se daným směrem a naslouchání
(dítě přestane broukat, když se na něj mluví)
- 3) Nechat dítě hledat zdroj zvuku, upozorňovat na smysluplné zvuky (telefon,
zvonek aj.)
(naslouchá neobvyklým zvukům, otáčí hlavu přímo ke zdroji)
- 4) Nacvičovat „rituály“, nabízet zvukomalebná slova, zkoušet hlasitý a tichý
projev ve hrách s dějem, řečové hrátky, hry s prstíky, na kolenou a hry se
zvedáním
(dítě rozumí jednotlivým slovům – „ne, ne, pá, pá“, rozlišuje hlásky, pozná,
když se na něj mluví přátelsky nebo nazlobeně)

Nabídka možnosti k rozvíjení (do 1 roku)

- 1) Nacvičovat sání a pití, provádět orofaciální masáže, posilovat nově
vyluzované zvuky
(dítě vydává samozvuky /není to křik/, brouká nosovky, hrdelní zvuky)
- 2) Podněcovat vytváření zvuků pomocí vibrace, podněcovat hlasité mlaskavé a
„sací“ zvuky, srkání, za pomoci prstů a hry s dudlíkem
(dítě se směje, piští, u sání vydává mlaskavé zvuky, hlásky é, u, i, erre, eche...)
- 3) Kolem devátého měsíce – masáže jazyka, čelistí a rtů, nabídka různých hlásek
při vibrování, procvičovat retné hlásky či zvuky vytvářené rty:,
podporovat řízenou pozornost, nacvičovat napodobování jednoduchých pohybů,
hlásek, zvuků a posunky, doprovázející řeč.)

4) V 1 roce – první aktivní funkční hry, nacvičovat napodobování retných závěrových hlásek /m, b, p/, podporovat různou intenzitu hlasu /hlasitě, tiše. (dítě náhodně napodobuje hlásky po matce a otci, retné závěrové hlásky jsou zřetelnější, hravé pohyby jazykem, různé výšky tónů hlasu, časté opakování hlásek, kombinace slabik.

Děti od 1 roku do 2 let

1,6r.- rozumí jednoduchým pokynům /pojd', dej mi/ ,
rozumí posunkům, zná své jméno, podívá se při výzvě na známý předmět
či osobu.

(nácvič ukazování předmětů, rozvoj pasivní slovní zásoby, zvukem
doprovázené posunky, jednoduché dětské písničky, prstové hry, splnění
jednoduchých požadavků)

Řeč: (dítě napodobuje hlásky po rodičích, napodobuje jednotlivá zvukomalebná
slova/hodiny–tik, pes-haf.../, žvatlá hodně slabiky –žvatlavé monology.
Nabídka : cvičit zvukomalebná označení, intonace doprovázené děje, hrová
cvičení k napodobování jednotlivých hlásek, vést žvatlavé dialogy, sdělovat
posunky /ukazovat/

2 roky - dítě ukazuje na jednotlivé části těla, rozumí slovům jíst, pít, ukazuje na
pokyn různé předměty, rozumí výzvě „ Pojd', vstaň, dej mi „
(učit porozumět symbolům, přiřazovací cvičení, vytvářet vlastní knížky, splnit
příkaz v rozličných hrách a každodenních situacích.

Řeč : (je individuální, většinou říká tři slova kromě máma, táta,, jednoslovné
věty, ovládá řeč při pití a jídle)

Nabídka : rozšiřovat množství zvukomalebných pojmů a názvů, podněcovat řeč
pomocí hraček a obrázkových knih, pojmenovávat věci a komentovat společně
prováděnou činnost.

(Tabulka z knihy E. Wilken)